

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/9/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120204104
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3120204104.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho a členiek senátu Mgr. Zuzany Holúbkovej a JUDr. Aleny Záhumenskej vo veci starostlivosti súdu o mal. P. E., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Q., dieťa rodičov: matky E. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. Q. XXXX/X, Q., zastúpenej D.. J. J., advokátkou so sídlom v Q., F. J.. I. XXXX/XXB a otca L. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q., K. G.. G. XXXX/XX, t. č. bytom W. XX, M. republika, zastúpeného I. P. D.. L. P., J. so sídlom C. C. XXX, O. XX XXX XXX, za účasti prokurátora Krajskej prokuratúry Q., o návrhu otca na zníženie výživného a o návrhu matky na zvýšenie výživného, na odvolanie otca maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 9. novembra 2021, č. k. 31P/53/2020-235 takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. návrh otca na zníženie výživného na mal. P. zamietol. Vo výroku II. otcovi zvýšil vyživovaciú povinnosť na mal. P. z doterajších 200 eur mesačne na sumu 260 eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred s účinnosťou od 01.09.2021. Vo výroku III. súd vyčíslil dlh na výživnom za obdobie od 01.09.2021 do 31.10.2021 vo výške 120 eur a uložil otcovi povinnosť tento dlh zaplatiť k rukám matky v lehote 7 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo výroku IV. súd konštatoval, že týmto sa v časti výživného na mal. P. mení rozsudok Okresného súdu Trnava zo dňa 13.11.2017, č. k. 29P/14/2017-161 a posledným výrokom súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil ust. § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine a výsledkami vykonaného dokazovania, keď mal preukázané, že návrh otca na zníženie výživného nemožno považovať za dôvodný. Súd konštatoval, že v čase poslednej úpravy výživného bol otec dobrovoľne nezamestnaný, pričom z úrade práce, kde bol evidovaný do 10.10.2017, sa dal vyradiť z dôvodu návštevy priateľov v I.. Vo R. T. žil otec do júna 2020, pričom podľa jeho tvrdenia sa vrátil kvôli dcére. Nevrátil sa pritom žiť na územie Slovenskej republiky, kde má trvalý pobyt (Q.), ale sa presťahoval do M. republiky, do rodinného domu, ktorý patrí do vlastníctva jeho súčasnej manželky. Táto nepracuje, je dobrovoľne nezamestnaná. Vo R. T. mal otec založenú živnosť od 01.12.2017, ktorú doposiaľ nezrušil. Predmetom tejto činnosti sú záhradnícke práce. Od júna 2020 do 30.04.2021 bol otec nezamestnaný a žil z úspor z R. T.. Od 01.05.2021 sa otec zamestnal na dohodu o vykonaní práce na pozícii administratívneho pracovníka - nákup a predaj tovaru v rozsahu 60 až 80 hodín v kalendárnom mesiaci. Jeho príjem bol vo výške cca 12.000 Kč mesačne, pričom pracoval 20 hodín týždenne. Od 01.09.2021 je otec zamestnaný na základe pracovnej zmluvy u tohto zamestnávateľa na plný pracovný úväzok s tým, že má týždenný pracovný čas

skrátenej na 20 hodín po dobu prvých troch mesiacov. Súd uviedol, že skutkové a právne tvrdenia otca ním uvádzané od podania návrhu boli nelogické a protichodné. Otec súdu na jednej strane tvrdí, že nemá určené výživné na území Slovenskej republiky v zmysle platného rozhodnutia, na druhej strane sám podal návrh na zníženie výživného. Preklady listín z anglického jazyka, ktoré otec súdu predložil, nie sú dôkazom zmeny alebo úpravy posledného rozhodnutia o výživnom. Otec v priebehu konania opakovane menil svoje skutkové tvrdenia tak, ako mu to aktuálne vyhovovalo. Súd poukázal na to, že otec častokrát zabudol, čo súdu už uviedol v predchádzajúcich výpovediach a následne o totožných skutočnostiach vypovedal odlišne. Súd mal za to, že otec nepreukázal súdu žiadne vážne zdravotné problémy ani hendikep, či zhoršenie zdravotného stavu, ktoré by ho limitovalo v tom, aby mohol riadne pracovať 40 hodín týždenne. Naviac, otec na pojednávaní 21.09.2021, ako aj v poslednom podaní z 30.10.2021 uviedol, že si nemôže dovoliť pracovať 40 hodín z dôvodu, že musí pracovať okolo domu a farmy, ktorú by s manželkou chceli rozširovať. Sám otec poprel vlastné vyjadrenia o tom, že pre nedostatok práce alebo zo zdravotných dôvodov by nemohol pracovať. Otec preferuje prácu na farme za účelom zdravej výživy, pričom z tejto činnosti nemá žiadny finančný príjem. Potom sa javí súdu ako nezodpovedné jeho konanie, ak takýmto rozhodnutím ukracuje svoju maloletú dcéru o príjem z riadneho zamestnania a venuje sa polovicu pracovného času svojmu hobby a záľube - chovu domácich zvierat. Ďalej súd uviedol, že otec nepreukázal, že by si riadne hľadal prácu a tvrdí, že si ju hľadať ani nebude, nakoľko má veľa práce okolo farmy a rodinného domu. Matka pritom súdu predložila inzeráty z pracovného portálu profesia.sk na voľné pracovné príležitosti v kraji Q., v odboroch, v ktorých má otec prax a v ktorých v minulosti pracoval. Teda v profesií záhradníka, skladníka, administratívneho pracovníka, pričom v takýchto zamestnaniach by otec dosahoval príjem od 800 do 1.800 eur mesačne brutto. Otec súdu nevysvetlil žiaden relevantný dôvod, pre ktorý sa po návrate z R. T. nezamestnal. Teda od júna 2020 bol dobrovoľne nezamestnaný, pričom tvrdil, že s manželkou žili z úspor, ktoré bližšie konkretizoval sumou cca 3.000 GBP. Taktiež súdu otec nepreukázal, že by sa jeho manželka, ako spoluzijúca osoba, nejakým spôsobom podieľala na finančných výdavkoch s bývaním, hoci túto povinnosť má. Naopak, otec súdu tvrdil, že jeho manželka je dobrovoľne nezamestnaná a stará sa o farmu, avšak z predložených listinných dôkazov vyplynulo, že jeho manželka je fyzická osoba, podnikateľ so zriadenou prevádzkarňou, riadne zaregistrovaná ako podnikateľský subjekt na území M. republiky. Otec dieťaťa má vedené finančné účty minimálne v troch štátoch v rámci Európy, z ktorých je zrejme, že otec robí rôzne finančné prevody nehospodárne a neúčelne, ktoré by mohol okamžite zrušiť a využiť finančné prostriedky na výživné. Ide napr. o poistenie motorového vozidla v I., úhradu odvodov v I.. Otec súd taktiež zavádzal, ak nedostatočne preukázal skutočné obdobie čerpania pandemickej podpory z R. T., kde za obdobie od augusta 2020 do apríla 2021 táto podpora v priemere činila 754 eur mesačne a následne až do septembra 2021 vrátane bola v sume 575,04 eur mesačne. Už len tento príjem mohol slúžiť, okrem príjmu zo zamestnania, na úhradu výživného. Taktiež založenie jeho životnej poisťky počas konania, v ktorom otec navrhuje znížiť vyživovaciu povinnosť, s mesačnou úhradou po prepočte 60,55 eur súd považoval za určitý benefit, ktorý má slúžiť ako výdavok otca až po zaplatení riadneho výživného na maloleté dieťa. Rovnako zamestnávateľ otca uvádzal, že do budúcnosti očakáva zvýšenie pracovného nasadenia a úpravu pracovnej doby otca na 40 hodín týždenne. Teda samotný zamestnávateľ otca deklaruje, že bude mať do budúcnosti viac práce, teda aj tomu primeranú odmenu pre otca dieťaťa. Otec nakupuje krmivo pre hospodárske zvieratá v obchodoch J. W., W. H. a iné, pričom uvedené by nemalo mať prednosť pred výživným na maloletého dieťaťa. Ďalej súd uviedol, že tvrdenie otca o tom, že matka býva v jeho byte a neplatí mu nájom, sú nepravdivé, keďže matka je spoluvlastníkom bytu. Otec si pritom musí uvedomiť, že je dlžníkom v rámci hypotekárneho úveru, ktorý dlhodobo, a teda aj podiel pripadajúci na otca, uhrádza iba matka dieťaťa, keďže matka ako primárny rodič musí zabezpečiť bývanie pre maloletú. Na základe všetkých týchto skutočností mal súd za to, že návrh otca na zníženie výživného nie je dôvodný a je potrebné ho zamietnuť. Súd ďalej zdôraznil, že výživné sa nezvyšovalo, odkedy mala maloletá 4 roky (správne 7 rokov), v súčasnosti má 11 rokov a je žiačkou 5. ročníka základnej školy. Je teda nesporné, že matke sa zvýšili všetky výdavky na pokrytie odôvodnených potrieb maloletej, ktoré v konaní preukázala listinnými dôkazmi. Maloletá by sa chcela venovať aj záujmovej činnosti, ktorú jej však matka nedokáže dopriať z finančných dôvodov. Na strane maloletej došlo teda od poslednej úpravy výživného k zásadnej zmene pomerov, akú má na mysli ust. § 78 Zákona o rodine, a to k opakovanej zmene pomerov, keď maloletá od septembra 2021 navštevuje už druhý stupeň základnej školy. Matka sa pritom o maloletú riadne stará po všetkých stránkach a finančne ju podporuje jej matka (stará matka dieťaťa). Vzhľadom k týmto skutočnostiam súd zvýšil otcovi vyživovaciu povinnosť na maloletú na sumu 260 eur mesačne od 01.09.2021 a zročné výživné, vyčíslené za dva mesiace, uložil otcovi zaplatiť k rukám matky do 7 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd dodal, že pri rozhodovaní o zvýšení výživného vychádzal na strane otca z celkových majetkových pomerov, ako

aj z potenciality príjmov povinného rodiča, kedy by otec ako rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, mal vyvíjať maximálne možné úsilie, aby si mohol riadne a zodpovedne plniť vyživovaciu povinnosť k maloletej. Bolo by nespravodlivé požadovať od matky, ktorá sa o maloletú osobne stará, aby ešte aj v podstatnej miere sama znášala finančné náklady na dieťa, ktoré má dvoch rodičov. Preto súd ani neprihliadol na terajšiu zamestnanosť otca na 20 hodín týždenne, s poukazom aj na tú skutočnosť, že otec sám súdu tvrdil, že prácu na plný úväzok si ani nehľadá, keďže má veľa práce okolo domu a farmy. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd odôvodnil ust. § 52 CMP.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie otec maloletého dieťaťa. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, alternatívne, aby sám vo veci rozhodol tak, aby bolo výživné stanovené na výšku max. 160 eur. Uviedol, že on podal návrh na zníženie výživného z opatrnosti. Matka totiž na neho podala trestné oznámenie pre prečin zanedbania povinnej výživy a už počas tohto konania nevedeli orgány činné v trestnom konaní správne určiť, ktorým rozhodnutím sa má výživné spravovať. V trestnom konaní bola dokonca podaná obžaloba, ale okresný súd obžalobu odmietol a vec vrátil prokurátorovi do prípravného konania; sťažnosť podaná prokurátorom proti tomuto uzneseniu bola zamietnutá ako nedôvodná. On sa stotožňuje s uznesením v trestnom konaní a konštatovaním, že by bolo veľmi problematické vyvodiť trestnoprávnu zodpovednosť páchatel'a za spáchanie trestného činu podľa § 207 Trestného zákona v prípade, ak by sa malo vychádzať z rozhodnutia súdu o výživnom v civilnom konaní, ktoré by bolo v rozpore s ust. § 1 ods. 2 zákona o medzinárodnom práve súkromnom (MPS), založené na aplikácii celkom zjavne nesprávneho právneho poriadku. Matka počas celého rozhodného obdobia žila s maloletou vo R. T., a teda jej obvyklý pobyt bol vo R. T. a nie na Slovensku. Preto je toho názoru, že súd v tomto konaní dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď uviedol, že pôvodná výška výživného na maloletú je 200 eur na základe rozhodnutia Okresného súdu Trnava zo dňa 13.11.2017. Podľa jeho názoru posledná úprava výživného bola rozhodnutím B. E. v sume 35 eur mesačne. Ďalej uviedol, že hoci výživné v I. mu bolo stanovené vo výške 35 eur mesačne, aj napriek nedostatku financií prispieval na výživu maloletej 100 eur mesačne. Okrem toho uhrádza poplatok za elektrinu v byte, v ktorom žije matka s maloletou (33 eur mesačne + nedoplatok). Súd pri rozhodovaní vychádzal z jeho mesačného príjmu vo výške 12.296 Kč. Z tejto sumy on musí zabezpečiť všetky životné potreby, medzi ktoré patrí aj strecha nad hlavou. Jeho výdavky sú oveľa vyššie než výdavky uvedené v rozsudku. Napr. v súčasnosti musí kupovať uholné brikety, čo je cca 6.000 Kč mesačne, keďže v dome je potrebné kúriť. V dome je potrebné zabezpečiť kotel na kúrenie záložným elektrickým zdrojom, aby dom nevyhorel v prípade výpadku elektrického prúdu, na čo nemá peniaze. Rozsudkom bolo určené výživné predstavujúce viac ako 50 % jeho príjmu, pričom zo súdnej praxe vyplýva, že by malo predstavovať 20 až 30 % čistého príjmu povinného rodiča. Ďalej uviedol, že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď nezobral do úvahy skutočnosť, že z výpisov z bankového účtu v Q. banke vyplýva, že je permanentne v mínuse, a to najmä v dôsledku platenia výživného. Po návrate zo zahraničia sa nasťahoval do miesta bydliska svojej manželky, keďže na Slovensku nemá kde bývať. V byte, ktorý patril do BSM, býva matka s maloletou. Pokiaľ matka uviedla ako dôvod nevyporiadania BSM, že on na ňu nechce byť už 3 roky prepísaný, tak na toto nevidí dôvod. Nie je pravdou, že bol od júna 2020 dobrovoľne nezamestnaný. Vo R. T. mal živnosť, odkiaľ čerpal dotácie na podnikanie, ktoré je však potrebné zdaňovať a uhradiť z nich zdravotné poistenie. V M. republike sa mu podarilo nájsť si prácu, pretože vo R. T. to aj vzhľadom na súčasnú pandemickú situáciu nebolo možné. Podľa jeho názoru je nesprávne sa pri rozhodovaní opierať o potenciálne príjmy na základe inzerátov z portálu profesia.sk predložených matkou, keďže ide o pracovné príležitosti v Q. kraji, kde on nežije a ide o pozície napr. administratívneho pracovníka, kde pracuje len krátko a teda zatiaľ nemá dostatočnú prax v odbore. Tieto inzeráty nie sú relevantné a teda nie je ani možné vychádzať z príjmov, ktoré sú v nich uvedené. Ďalej uviedol, že podľa neho matka dostatočne nezdokladovala všetky výdavky súvisiace s výživou maloletej. Namietal aj existenciu pôžičky matky vo výške 1.000 eur, ktorá je podľa neho účelová. Pokiaľ ide o jazdenie na koni maloletou, tejto činnosti by sa u neho určite mohla venovať, pokiaľ by bola u neho na dlhšom pobyte, a to bezplatne. Nie je pravdou, že jeho manželka je podnikateľským subjektom. Podľa platných zákonov v M. je povinná registrovať sa, keďže sa na ňu táto povinnosť vzťahuje podľa českého plemenárskeho zákona. Pokiaľ ide o jeho zdravotný stav uviedol, že jeho postupným zhoršovaním sa musel upúšťať od náročnejších prác, napr. na stavbách a začal pracovať ako záhradník. V súčasnosti má prácu, ktorá predstavuje pre jeho zdravotný stav primeranú záťaž, pretože nemusí pri práci chodiť a namáhať si koleno. Tento zdravotný problém je možné riešiť operačne, čo si nemôže finančne dovoliť (byť práceneschopný - bez príjmu). Poukázal na rozpor v skutkovom stave, keď súd v rozsudku uviedol, že výživné u maloletej sa nezvyšovalo, odkedy mala maloletá 4 roky, pričom

rozhodnutie, na ktoré sa súd odvoláva, bolo vydané v r. 2017. Rozdiel vo výdavkoch medzi 4-ročným a 11-ročným je iste väčší rozdiel ako vo výdavkoch medzi 7-ročným a 11-ročným dieťaťom. Pokiaľ súd vychádzal z nesprávnej informácie o veku maloletej pri poslednom rozhodovaní, potom je na mieste prehodnotiť závery, ku ktorým dospel v súvislosti s mierou nárastu výdavkov. Nie je pravdou, že by neuhrádzal výživné a mal na ňom dlh. On uhradil výživné riadne podľa rozhodnutia B. E. do doby, kedy matka sama požiadala o zrušenie výživného vo R. T.. Dodal, že matka sa nijako nepodieľa na odovzdaní maloletej pri realizácii jeho styku s maloletou. Iba cesta po maloletú a jej odvoz naspäť domov ho stojí 60 eur.

3. K odvolaniu otca maloletého dieťaťa podala písomné vyjadrenie Okresná prokuratúra v Q. (následne Krajská prokuratúra Q. prebrala vstup do konania na odvolacom súde), ktorá žiadala rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Poukázala na výstižné a vecne správne odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Aj ona považovala uvádzané tvrdenia otca na pojednávaniach za účelové, nelogické, ktoré si navzájom odporovali. Na jednej strane otec uvádzal, že trpí zdravotnými problémami, ktoré súdu riadne nepreukázal a taktiež, že pracuje len na polovičný úväzok, lebo má veľa práce na farme. Otec maloletej sa zúčastňoval pojednávaní na súde nepripravený, súdu nepredkladal všetky hodnoverné dôkazy, ktoré mu boli súdom uložené predložiť, napr. finančné prostriedky na kúpu zvierat na farmu, dôkaz o tom, že si jeho manželka hľadá prácu, príjem a dôchodok svokry a pod. Teda neuniesol dôkazné bremeno o pravdivosti svojich tvrdení. Navyiac otec maloletej sa vyjadril na pojednávani dňa 21.09.2021, že nemá predstavu koľko mesačne obnáša finančná réžia na 11-ročné dieťa a taktiež na otázku súdu uviedol, že dňa 12.08.2021 si kúpil kosačku vo výške 22.087 Kč, hoci tvrdí, že je vo finančnej tiesni a žiadal preto súd o zníženie výživného.

4. Matka maloletého dieťaťa k odvolaniu otca prostredníctvom právnej zástupkyne uviedla, že odvolanie otca žiada ako nedôvodné zamietnuť. Podľa jej názoru, už len plynutie času, prirodzený nárast potrieb dieťaťa, ktoré v čase od posledného rozhodnutia o výživnom nastali, zakladajú dôvodnosť zvýšenia výživného. Od posledného rozhodovania o výživnom uplynuli viac ako 4 roky, maloletá je v súčasnosti žiačkou 2. stupňa ZŠ. Nie je pravdou skutočnosť, na ktorú poukazuje otec v trestnom uznesení (3To/73/2020 - 338 zo dňa 04.02.2021), že ona celé obdobie, za ktoré mal otec dlhovať výživné, žila s dcérou v I.. S maloletou býva od r. 2019 v Q., kde maloletá aj nepretržite navštevuje základnú školu. Voči otcovi je naďalej vedené trestné stíhanie v štádiu prípravného konania. Poukázala na to, že otec sám podal návrh na zmenu platného posledného rozhodnutia o výživnom, teda návrh na zníženie výživného, ktoré mu bolo naposledy určené rozvodovým rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 13.11.2017. Pritom v trestnom konaní argumentuje, že sa nemusel riadiť týmto rozsudkom, nakoľko nebol platný. Ak by aj opatrovanský súd nepovažoval posledné rozhodnutie o výživnom za platné a účinné, musel by nanovo rozhodovať o určení výživného, čo však nenastalo a súd rozhodoval o zmene rozhodnutia o výživnom v zmysle ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Okresný súd k prekladom B. E. J., predložených otcovi v odôvodnení rozsudku uviedol, že „Preklady listín z anglického jazyka, ktoré otec súdu predložil, nie sú dôkazom zmeny alebo úpravy posledného rozhodnutia o výživnom“. Nie je taktiež pravdou tvrdenie otca, že na pojednávani dňa 21.09.2021 vzal späť návrh na zníženie výživného a navrhol vymerať novú výšku výživného. Uvedené zo zápisnice o pojednávani nevyplýva, pričom otec do zápisnice uviedol: „Ja by som súhlasil so znížením na 160 eur mesačne“. Ďalej poukázala na to, že skutočnosť, že sa otec dostal do mínusu na svojom bankovom konte nastala až po nákupe kosačky na farmu v sume 22.087 Kč a nie v dôsledku platenia výživného. Otec nevedel dôveryhodne preukázať a zdokladovať výdavky a príjmy súvisiace so založením farmy, s nákupom zvierat a menil k tomu svoje vyjadrenia. V odvolaní otec argumentuje, že jeho manželka nie je zamestnaná a ani nepodniká. Podľa jeho tvrdenia ju teda vyživuje, ktorá vyživovacia povinnosť však nemá prednosť pred výživným na maloleté dieťa. U otca neboli preukázané žiadne zdravotné dôvody, pre ktoré by mal pracovať len na skrátenej úväzok. Otec na úkor pracovného času venuje svoj čas práci na farme, z ktorej ale nemá podľa jeho tvrdenia žiaden príjem, ani jeho manželka ako podnikateľský subjekt. Otec sa navyiac protichodne vyjadroval ohľadne skutočnosti, prečo odišiel z R. T. (najskôr tvrdil, že nebola práca pre Covid - 19, potom, že odišiel kvôli dcére). Nepovšimnutým nemôže zostať, že otec poberal pandemickú pomoc z I. a súčasne pracoval v M. republike v pozícii zamestnanca. Navyiac pred súdom uvádzal oveľa nižšiu sumu poberanej podpory, ako mu bola vyplácaná. Dodala, že otec má trvalé bydlisko v Q., sám sa rozhodol po návrate zo R. bývať v M. republike, kde nič nevlastní a býva v dome svojej manželky. Táto podľa vyjadrenia otca nie je zamestnaná a nepodniká a otec tam pracuje nevýhodne na skrátenej úväzok. Ide teda o slobodné rozhodnutie otca s vedomím, že jeho dcéra býva vo vzdialenom Q.. Preto ona nevidí dôvod, prečo by sa mala podieľať na nákladoch spojených so stykom otca s maloletou.

5. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 65 a § 66 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť ako vecne správny.

6. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§ 62 ods. 4, 5 Zákona o rodine).

7. Priznané výživné možno v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmeniť v prípade, ak sa zmenia pomery. Uvedené ustanovenie vychádza z predpokladu, že výživné sa vždy určuje podľa stavu, ktorý existuje v čase, keď súd rozhoduje o výživnom. Plynutím času však môže nastať zmena pomerov ako na strane dieťaťa, a to v dôsledku pribúdajúceho veku, nárastom jeho odôvodnených potrieb, tak aj na strane rodičov, a to zvýšením alebo znížením príjmu, prípadne pribudnutím alebo ubudnutím ďalších vyživovacích povinností.

8. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje jeden zo základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej skupine osôb spoločnosti - deťom. Povinnými subjektmi sú rodičia dieťaťa.

9. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

10. Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Vyživovacia povinnosť má niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou alebo tiež poskytovaním vecných plnení. Základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na pokrytie odôvodnených potrieb dieťaťa. Odôvodnené potreby dieťaťa môžu byť rôzne podľa okolností jednotlivého prípadu. Sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a pod. Zároveň sú však bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Pri rozhodovaní o výživnom je nevyhnutné uvažovať tiež o potrebách vyskytujúcich sa nepravidelne za dlhšie obdobie, prípadne o potrebách celkom náhodných, uspokojenie ktorých vyžaduje spravidla vyššie náklady.

11. V prvom rade sa odvolací súd zaoberal odvolacou námietkou otca, že v danom prípade mal súd vychádzať z posledného rozhodnutia o výživnom, ktorým nebol rozsudok Okresného súdu Trnava zo dňa 13.11.2017, č.k. 29P/14/2017 - 161, ale rozhodnutie B. E. (neoznačuje ho nielen spisovou značkou, ale ani dátumom jeho údajného vydania) s upravenou výškou výživného na sumu 35 eur.

12. Je pravdou, že už v čase pred rozvodom manželstva rodičov maloletej (rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 13.11.2017, č.k. 29P/14/2017 - 161) žili rodičia maloletej v cudzine (I., R.), pričom po ich rozchode (rozchod v roku 2015) bolo otcovi maloletej stanovené výživné na maloletú úradom B. E. J., a to do času rozvodu v sume 126,23 libier mesačne (cca 145,99 eur). Z vyjadrenia matky v rozvodovom konaní pred kolíznym opatrovníkom (úradný záznam z pohovoru zo dňa 10.11.2017) pritom vyplýva, že takto otec platil výživné do augusta 2017, pričom mu bola vyčíslená nová čiastka, nakoľko zmenil zamestnanie, a to v sume 370 libier.

13. V danom prípade do rozhodnutia súdu o rozvode manželstva rodičov neexistovalo teda žiadne súdne rozhodnutie o úprave práv a povinností rodičov k maloletej. Za situácie, že rodičia maloletej, žijúci vtedy v cudzine, ukončili spolužitie, obrátili sa ohľadom stanovenia povinnosti platiť výživné, resp. ohľadne ich dohody o výživnom na úrad B. E. (ďalej zrejme správne v názve „and L. B.“).

14. Orgán B. E. and L. B. (CMEC) (v preklade Komisia pre výchovu detí a výkon v tejto oblasti), je orgánom verejnej správy, nepatriacej do schémy ministerstiev, ktorý je zodpovedný za systém výživného na deti v rámci J. P. Cieľom tohto orgánu je maximalizovať počet účinne uzavretých dohôd medzi rodičmi, pokiaľ ide o výšku výživného na deti, ktoré nežijú v spoločnej domácnosti s jedným alebo oboma rodičmi. V prípade využitia tohto úradu rodičmi na dobrovoľnej báze, úrad rozhodne o výške výživného na základe určitej schémy výpočtu výživného, upravenej podľa zákona. Tento orgán má byť akýmsi sprostredkovateľom pre rodičov s cieľom nájsť dohodu ohľadom výšky výživného, pomáha im riešiť vzniknuté konflikty. Tento orgán však nemožno považovať za správny orgán v zmysle článku 2 ods. 2 Nariadenia rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti, v zmysle ktorého pojem „súd“ zahŕňa aj správne orgány v členských štátoch, príslušné vo veciach vyživovacej povinnosti za predpokladu, že tieto orgány poskytujú záruky, týkajúce sa nestrannosti a práva strán na vypočutie a ich rozhodnutia, podľa právneho poriadku členského štátu, v ktorom bili vydané: a) môžu byť napadnuté opravným prostriedkom podaným justičným orgánom alebo preskúmané týmto orgánom a b) majú podobnú právnu silu a účinky ako rozhodnutie justičného orgánu v rovnakej veci.

15. S poukazom na uvedené bol aj odvolací súd toho názoru, že posledným rozhodnutím, ktorým bolo rozhodnuté o výške vyživovacej povinnosti otca na maloletú P., bolo rozhodnutie Okresného súdu Trnava zo dňa 13.11.2017, č. k. 29P/14/2017 - 161, ktorým bolo manželstvo rodičov rozvedené a schválená dohoda rodičov o úprave práv a povinností k maloletej na čas po rozvode.

16. V danej veci sa potom súd prvej inštancie správne zameral na to, či v pomeroch účastníkov nastala taká zmena pomerov, ktorá je dôvodom na zmenu v rozsahu vyživovacej povinnosti, ktorá bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 13.11.2017, č.k. 29P 14/2017-161, a to v kontexte tak návrhu otca na zníženie výživného, ako aj návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletú.

17. Predmetným rozsudkom bola schválená dohoda rodičov o úprave práv a povinností rodičov k maloletej, v rámci ktorej sa otec zaviazal prispievať na výživu mal. P. sumou 200 eur vždy k 15. dňu v mesiaci k rukám matky, pričom dňom vyhlásenia (13.11.2017) nadobudol rozsudok právoplatnosť a vykonateľnosť. Hoci rozsudok neobsahuje odôvodnenie, a teda údaje o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch rodičov, z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že v čase rozhodovania mala maloletá P. 7 rokov, s matkou žili v R., maloletá navštevovala 3. ročník v H. R. H. J., matka dosahovala zárobok 925 libier. Otec maloletej naposledy pracoval v I. (od 8/2016 do 5/2017) s mesačným zárobkom 2.000 libier a príspevkom na bývanie 1.000 libier mesačne, pričom sa v máji 2017 vrátil na Slovensko, od mája 2017 bol nezamestnaný, do 10.10.2017 bol evidovaný na úrade práce, kde sa nechal vyradiť, keďže išiel späť do I. pozrieť kamarátov na dva týždne a nemohol sa týždenne hlásiť na úrade. Na výživu maloletej platil 126 libier, pričom podľa tvrdenia otca (na pojednávaní dňa 13.11.2017), podľa rozhodnutia B. E. J., od 11.07.2017 nebol povinný platiť výživné na maloletú.

18. V súčasnosti maloletá P. navštevuje 2. stupeň ZŠ, 5. ročník. Matka jej platí v škole obedy, maloletá navštevuje ZUŠ (tanečný odbor - 60 eur polročne a výtvarný odbor - 36 eur polročne), maloletá má všeobecne vyššie výdavky na stravu, ošatenie, obuv, hygienu, nad bežný rámec má vyššie stomatologické výdavky.

19. Matka býva s maloletou v byte, ktorý patrí do nevyporiadaného BSM rodičov. Otec hradí za tento byt elektrinu v sume cca 30 eur mesačne. Matka hradí všetky ostatné poplatky súvisiace s bývaním (200 eur fond údržby, poisťka na byt 22,26 eur) a platí aj celú splátku hypotéky na byt v sume 230 eur mesačne. Poplatok ZRPŠ ročne predstavuje 25 eur, za uskladnenie pupočníkovkej krvi pre mal. P. platí cca 51 eur ročne, daň za odpad cca 65 eur ročne, daň za psa maloletej 30 eur ročne, za telefón a internet cca 53 eur mesačne. Matka za obdobie od februára do júla 2020 dosahovala priemerný čistý zárobok 444,55 eur, od augusta 2020 do konca apríla 2021 mala čistý zárobok 746,85 eur, od mája 2021 pracuje v spoločnosti H. Q. J.. ako fakturantka a má mesačný príjem do 800 eur netto; na maloletú poberá prídavok na dieťa v sume 25,50 eur.

20. Otec maloletej uzatvoril dňa 12.10.2018 manželstvo s U., rod. P. Od decembra 2017 žil otec v I., kde si znova otvoril živnosť na záhradnícke práce a z I. sa vrátil v júni 2020. Otec má síce stále evidovaný trvalý pobyt v Q., ale po návrate z I. začal bývať v M. republike v dome manželky a bol dobrovoľne nezamestnaný. Manželka otca nie je zamestnaná, od 06.09.2021 je na ňu v M. J. B., I. U.

evidované hospodárstvo (prevádzka) - M., s druhom chovaných zvierat - ovce. Od 01.05. 2021 sa otec zamestnal ako administratívny pracovník v spoločnosti Y. V. J.. na dohodu, od 01.09.2021 na pracovnú zmluvu, s príjmom za máj 2021 - 13.280 Kč, za jún 2021 - 11.320 Kč, za júl 2021 - 11.280 Kč, za august a september 2021 po 12.800 Kč, pričom mal pracovnú dobu upravenú na 20 hodín týždenne. Náklady na bývanie v rodinnom dome manželky otca predstavujú za kúrenie (tuhým palivom) ročne cca 50.000 Kč, za elektriку cca 2.000 Kč mesačne.

21. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že otec dieťaťa poberal z I. v období od augusta 2020 do apríla 2021 pandemickú podporu mesačne v sume 754 eur, od mája do septembra 2021, teda v čase, kedy už pracoval na dohodu, v sume 575,04 eur mesačne.

22. Podľa vyjadrenia otca na pojednávaní dňa 21.09.2021, platí na výživu maloletej od 07.07.2020 na základe vlastného rozhodnutia sumu 100 eur mesačne.

23. Je nesporné, že od poslednej úpravy výživného na maloletú, uskutočnenej 13.11.2017 v rozvodovom konaní, uplynuli 4 roky. Hoci súd prvej inštancie omylom uviedol v odôvodnení rozsudku, že od tohto rozhodnutia uplynulo 7 rokov a maloletá mala v čase rozhodovania 4 roky, je nepochybné, že došlo iba k zameneniu číslíc v týchto údajoch, keď aj z návrhu otca na zníženie výživného z 05.02.2020 vyplýva, že žiada zmeniť rozsudok Okresného súdu Trnava zo dňa 13.11.2017, rovnako sú tieto časové údaje zrejmé z návrhu matky na zvýšenie výživného zo dňa 20.08.2021 („ V čase poslednej úpravy o výživnom mala mal. P. 7 rokov. Vyššie špecifikované rozhodnutie o výživnom nebolo menené 4 roky“).

24. V konaní nebolo preukázané, že by otcovi bránili v zamestnaní sa na plný pracovný úväzok zdravotné problémy. Ako sa sám otec pred súdom vyjadril, je tomu tak preto, že „má veľa práce na farme a okolo domu“. Pokiaľ sa teda otec uspokojí so skráteným pracovným časom a tým pádom s nižším príjmom a neodôvodňuje to u neho relevantné skutočnosti, nemôže byť takýto postoj otca na úkor výšky vyživovacej povinnosti otca na maloleté dieťa. Je teda nepochybné, že otec by mohol dosahovať omnoho vyšší príjem zo zamestnania, ako dosahuje a pokiaľ tomu tak nie je, je potrebné vychádzať z takéhoto predpokladaného príjmu ako správne uskutočnil aj súd prvej inštancie (ktorý nadväzujúc navyše na aktuálne uvádzané trvalé bydlisko otca v evidencii - v Q., vychádzal zo zodpovedajúcich ponúk práce pre otca v odboroch, v ktorých má prax), pričom uvádzal rozmedzie takéhoto predpokladaného príjmu od 800 eur do 1.800 eur brutto. Teda súd prvej inštancie správne uplatnil princíp potenciality príjmu povinného rodiča, ktorý má prednosť pred princípom fakticity, čo znamená, že súd vychádza nie z reálne dosiahnutého príjmu, ale z príjmu, ktorý by povinný rodič mohol dosiahnuť, keby využil svoj pracovný potenciál.

25. Zároveň berúc v úvahu ďalšie konanie a skutočnosti u otca, ktorý počas konania o zmene vyživovacej povinnosti k maloletej (v auguste 2021) uzatvoril životnú poisťku (v prípade poistnej udalosti má byť vyplatená v prospech jeho manželky), túto platí mesačne v sume 60,55 eur, hoci nejde o nevyhnutný výdavok, ďalej v priebehu konania (12.08.2021) zakúpil kosačku na farmu v hodnote 22.087 Kč, zakupuje na farmu pre zvieratá pravidelne krmivo, má zrejme neúčelne zriadené tri bankové účty (v SR, v ČR a v I.), v konaní neuvádzal pravdivé skutočnosti k poberaniu pandemickej podpory z I. až do septembra 2021, ako aj ohľadne jeho úspor a pod., bol aj odvolací súd toho názoru, že v kontexte všetkých týchto skutočností nie je návrh otca na zníženie výživného dôvodný. Na druhej strane, zhodne so súdom prvej inštancie, akceptujúc zmenu pomerov od posledného rozhodovania o výživnom v novembri 2017 u maloletej, ako aj u jej rodičov, predovšetkým u otca ako povinného výživou, u ktorého došlo k zvýšeniu príjmu, odvolací súd považoval za dôvodné zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloletú sumou 260 eur mesačne od 01.09.2021, kedy začala maloletá navštevovať 5.ročník ZŠ, teda už druhý stupeň ZŠ., zároveň zohľadniac správne odôvodnené potreby oprávnenej osoby - maloletej P..

26. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, keď súd prvej inštancie správne rozhodol aj o nedoplatku na zročnom výživnom a spôsobe jeho zaplatenia.

27. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

28. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyselne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu.